C/2025/1598

13.3.2025 г.

РЕШЕНИЕ № S12

от 16 октомври 2024 г.

относно възстановяването на разходи за здравно обслужване във връзка с прехвърлянето на пациенти в друга държава членка в случай на голям брой пострадали вследствие на бедствия

(текст от значение за ЕИП и за Споразумението между ЕО и Швейцария)

(C/2025/1598)

АДМИНИСТРАТИВНАТА КОМИСИЯ ЗА КООРДИНАЦИЯ НА СИСТЕМИТЕ ЗА СОЦИАЛНА СИГУРНОСТ,

като взе предвид член 72, буква а) от Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за координация на системите за социална сигурност ([1]), съгласно който Административната комисия отговаря за разглеждането на всички административни въпроси или въпроси, свързани с тълкуването, произтичащи от разпоредбите на Регламент (ЕО) № 883/2004 и Регламент (ЕО) № 987/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. за установяване процедурата за прилагане на Регламент (ЕО) № 883/2004 за координация на системите за социална сигурност ([2]),

като взе предвид член 20 и член 27, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 883/2004 във връзка с придвижването с цел получаване на обезщетения в натура,

като взе предвид член 26 от Регламент (ЕО) № 987/2009,

като има предвид, че:

(1) Когато в дадена държава членка настъпи масово бедствие (като например голям пожар, химическа/ядрена авария или пандемия), довело до прехвърляне на пациенти в друга държава членка, невинаги е ясно коя държава членка отговаря за поемането на разходите за здравно обслужване и съгласно кое правно основание.

(2) Практически трудности могат да възникнат в резултат на факта, че в случай на бедствие с голям брой пострадали могат да участват повече от две държави членки, като това поражда необходимостта от единен правен подход по този въпрос.

(3) Съгласно практиката на Съда на Европейския съюз (по-специално в неговото решение по делото *Елчинов* от 5 октомври 2010 г.) ([3]) изискването за предварително разрешение не може да възпрепятства правото на възстановяване на разходите за болнично лечение, когато са изпълнени други условия в компетентната държава членка. Поради това прехвърлянето на осигурени лица в държава членка, различна от компетентната държава членка, за да получат спешно жизнено необходимо здравно обслужване вследствие на бедствие с голям брой пострадали, следва да се тълкува като попадащо в обхвата на член 20 от Регламент (ЕО) № 883/2004.

(4) Ако държавата членка, в която е настъпило бедствието с голям брой пострадали, не е в състояние да предостави спешното жизнено необходимо здравно обслужване на ранените/болните лица, необходимостта от прехвърлянето им в друга държава членка доказва, че въпросното здравно обслужване не може да бъде предоставено в рамките на оправдан от медицинска гледна точка срок, както се изисква съгласно член 20 от Регламент (ЕО) № 883/2004.

(5) При специфичните обстоятелства на бедствията с голям брой пострадали често е много сложно да се спази срокът, предвиден в член 20 от Регламент (ЕО) № 883/2004, и да се поиска предварително разрешение за получаване на здравно обслужване в друга държава членка.

(6) Решението за прехвърляне на пациенти в друга държава членка вследствие на бедствие с голям брой пострадали е резултат от медицинска оценка, изготвена от доставчик на здравно обслужване в държавата членка, в която е настъпило бедствието. Тъй като би било много сложно да се направи опит за изчерпателен преглед на това какво би могло да представлява бедствие с голям брой пострадали, в това отношение следва да се предпочете подход с преценка за всеки отделен случай.

([1]) ОВ L 166, 30.4.2004 г., стр. 1.
([2]) ОВ L 284, 30.10.2009 г., стр. 1.
([3]) Решение от 5 октомври 2010 г., *Елчинов*, дело C-173/09.

(7) При специфичните обстоятелства на бедствията с голям брой пострадали транспортирането до и от държавата членка по местолечение (където пациентът е бил прехвърлен, тъй като спешното жизнено необходимо здравно обслужване не е било налично „в рамките на оправдан от медицинска гледна точка срок“) е присъщо на самото лечение. Компетентната държава членка, дори да не предвижда възстановяване на пътните разходи и разходите за престой, може по изключение да реши да покрие тези разходи.

(8) При транспортирането на пациенти до друга държава членка в случай на бедствие с голям брой пострадали Координационният център за реагиране при извънредни ситуации (ERCC) осигурява служба, работеща денонощно 7 дни в седмицата, която може да координира и съфинансира необходимия медицински транспорт.- Когато държавите членки решат да поискат такава помощ, Координационният център за реагиране при извънредни ситуации ще задейства Механизма за гражданска защита на Европейския съюз в съответствие с неговите стандартни процедури ([4]).

(9) Насоките за проследяване и/или продължаване на лечението след обратното прехвърляне на пациентите у дома, в държавата членка на пребиваване или в компетентната държава членка (напр. обмен на медицински доклади, признаване на рецепти и др.) биха могли да улеснят разглеждането на такива случаи между всички участващи държави членки.

като действа в съответствие с условията, определени в член 71, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 883/2004,

РЕШИ:

1. С настоящото решение се определят правилата за възстановяването на разходи за здравно обслужване при прехвърляне на пациенти в друга държава членка в случай на голям брой пострадали вследствие на бедствия.

2. Обезщетенията в натура, предоставяни на ранени/болни лица, осигурени в държава членка и прехвърлени в държава членка, различна от компетентната държава членка или държавата членка на пребиваване (когато лицето е регистрирано с документ S1 или SED S072), вследствие на бедствие с голям брой пострадали, попадат в обхвата на член 20 и член 27, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 883/2004.

3. В случай на бедствие с голям брой пострадали компетентната държава членка издава разрешение S2 *a posteriori* съгласно член 20 от Регламент (ЕО) № 883/2004, така че разходите за обезщетенията в натура, предоставени в държавата членка по местолечение (където пациентът е прехвърлен, но не е осигурен или регистриран с документ S1 или SED S072), да бъдат покрити от компетентната държава членка.

4. Ако бедствие с голям брой пострадали е настъпило в държавата членка на пребиваване (където пациентът е регистриран с документ S1 или SED S072) и пациентът е прехвърлен в държава членка, различна от компетентната държава членка, държавата членка на пребиваване издава разрешение S2 *a posteriori* съгласно член 26, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 987/2009, така че разходите за обезщетенията в натура, предоставени в държавата членка по местолечение (където пациентът е прехвърлен, но не е осигурен или регистриран с документ S1 или SED S072), да бъдат покрити от компетентната държава членка, като се вземат предвид член 20, параграф 4 и член 27, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 883/2004.

5. Разрешението S2, издадено *a posteriori* в съответствие с параграф 3 или 4, съдържа ясно указание, че се отнася до спешно жизнено необходимо здравно обслужване за пациент, прехвърлен в друга държава членка във връзка с бедствие с голям брой пострадали.

6. Когато вземат решение дали даден случай представлява бедствие с голям брой пострадали, държавите членки отдават предпочитание на преценката за всеки отделен случай.-

В приложението към настоящия документ е представен неизчерпателен списък на ситуациите, които могат да се считат за „бедствие с голям брой пострадали“.

([4]) https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/what/civil-protection/eu-civil-protection-mechanism_bg.

7. Съгласно член 26, параграф 8 от Регламент (ЕО) № 987/2009, когато националното законодателство на компетентната държава членка предвижда възстановяването на пътните разходи и разходите за престой, които са неделима част от лечението на осигуреното лице, транспортните разходи до и от държавата членка по местолечение (включително от държавата членка по местолечение до държавата членка на пребиваване), в случай на прехвърляне на пациенти вследствие на бедствие с голям брой пострадали, се поемат от компетентната държава членка, издала документа S2 (или от чието име документът S2 е издаден от държавата членка на пребиваване съгласно член 26, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 987/2009).

   Компетентната държава членка може — предвид извънредните обстоятелства — да реши все пак да възстанови транспортните разходи и други свързани разходи дори ако това не е предвидено в нейното национално законодателство.

8. Настоящото решение не засяга двустранните споразумения между държавите членки относно трансграничното здравно обслужване.

9. Настоящото решение се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*. То се прилага от първия ден на втория месец след публикуването му.

Председател на Административната комисия
Ildikó Pákozdi

ПРИЛОЖЕНИЕ

Неизчерпателни примери за бедствия с голям брой пострадали:

— голям пожар

— голямо транспортно произшествие (с въздушен, автомобилен или морски транспорт)

— химическа авария

— ядрена авария

— пандемия

— земетресение

— наводнение

— бомбен атентат

— лавини